

щото начало, намъ са представятъ не като случайни явенія, а като необходимо слѣдствіе на общото. Тъй за начально познанство съ една наука по-лесенъ иде анализътъ, а за крайно изучванье на предмета необходимъ е синтезътъ. (Сравни тукъ *наведеніе* и пр. въ 102 стр. ѡще — бѣлѣжка за доказателствата и опроверганиета на стр. 129.)

Раздѣленіе на дидактическытъ съчиненія.

— Дидактическото съчиненіе разсмотрѣва единъ предметъ въ сичката негова цѣлостъ и пълнота, или само частитъ на предмета, нѣкои неговы страни доро и една сама, ако тя принадлежи къмъ сѫщественнытъ свойства на предмета, и слѣдов. отъ нейното разясненіе зависи правилното разбираеніе на самия предметъ. За туй дидактическытъ съчиненія быватъ два рода: *Курсове на наукытъ и разсѫжденія*. — Курсъ на една наука є систематическо изложеніе на сичкытъ истины, които са относятъ къмъ единъ предметъ. Разсѫжденіе е подробно издырванье на единъ отдѣлъ отъ науката или и развитіе на една истина. Тъй напр. *Болгарска-та грамматика на Момчиловъ* (1867), какъто и сѣка друга Грамматика, е курсъ на науката за езыка, а статьята на Ф. Милюшича: *Фонетика болгарскаю нарѣчія*, въ *Slavische Bibliothek* (Wien, 1851); или мысли за болгарскій-отъ языку отъ Архим. Партенія Зографскаго, въ б. книжицы, (год. I-ва, бр. 1), и др. подобни статьи, сѫ разсѫжденія.

Два рода курсове на наукытъ. — Една и пакъ тъзи наука може да бѣде изложена съ двояка цѣль: или само да разкрие една истина за онѣзи, които вече знаѣтъ науката, но които са стремійтъ къмъ разрѣшеніето на нѣкой препирателни пытанія, или да научи онѣзи, които не сѫ запознаты ѡще съ самытъ свѣдѣнія съобщаваны отъ науката. Оттуй курсоветъ на наукытъ быватъ два рода: *учены и учебны*.